

ОБЩНСКИ НОВИНИ

DE MINIMIS: КАНДИДАТСТВАНЕТО Е ОТ 20 НОЕМВРИ ДО 1 ДЕКЕМВРИ

Указанията за прилагане на държавната помощ de minimis са вече публикувани на страницата на ДФЗ. Срокът за подаване на заявленията за подпомагане е от 20 ноември до 1 декември. Плащането трябва да бъде направено до 20 декември 2023 г.

Вижте указанията за прилагане на държавната помощ

Допустими за подпомагане са следните направления:

- едри преживни животни;
- дребни преживни животни;
- коне под селекционен контрол;
- пчелни семейства;
- плодове и зеленчуци (ябълки, круши, кайсии/зарзали, праскови/нектарини, череша, вишни, ягоди, малини, сливи, десертно грозде, домати полски, краставици полски, корнишон, патладжан, пипер полски, картофи, лук, чесън, моркови, зеле, дини и пъпеши);
- оранжерийни култури (домати, краставици и пипер);
- винени лозя (без площите, за които е получено подпомагане по мярката за „Събиране на реколтата на зелено“);
- маслодайна роза;
- тютюн.

Общият бюджет на помощта е 47 500 000 лв. За сектор „Животновъдство“ в това число пчелен мед са предвидени 23 750 000 лв. Още толкова са заделени за сектор „Растениевъдство“.

Общият размер на предоставените на един земеделски стопанин помощи de minimis не може да надхвърля левовата равностойност на 25 000 евро (48 895.75 лв.) за период от три последователни бюджетни години (2021 г. – 2023 г.).

Максималният размер на помощта de minimis за едно и също предприятие (в т.ч. при наличие на обстоятелства по преобразуване: сливане/ придобиване/ разделяне (когато преобразуването е извършено след 01.01.2014 г.), не може да надхвърля левовата равностойност на 25 000 евро (48 895.75 лв.) за период от три последователни бюджетни

години (2021-2023 г.).

Окончателният размер на ставките се определя след приема на заявленията за подпомагане от МЗХ и се утвърждават с решение на УС на ДФ „Земеделие“.

Заявленията се подават в Общинските служби земеделие (ОСЗ) към ОД „Земеделие“ на МЗХ. Срокът за отстраняване на открити непълноти или несъответствия по т. 4.4. от настоящите указания е до 6 декември 2023 г.

Допуска се изплащане на помощта и след срока, който е до 20 декември, при възникнали казуси и обстоятелства, изискващи извършване на допълнително обследване на допустимостта за подпомагане на съответния бенефициер.

ЕЛЕКТРОННОТО ВРЪЧВАНЕ НА АКТОВЕ И ФИШОВЕ ВЕЧЕ РАБОТИ

Системата за електронно връчване на фишове и наказателни постановления за нарушения на Закона за движение по пътищата вече работи.

Тя функционира от 16 октомври, а до 2 ноември, за две седмици, са връчени над 5000 документа на гражданите, които имат регистрация в системата, като голяма част от тях са изплатени. Изпратените документи от системата на МВР за административно-наказателна дейност към системата за електронно връчване са 12 490 наказателни постановления и малко над 100 хиляди електронни фиша.

Чрез електронното връчване на фишовете и наказателните постановления се смята, че ще се подобри събираемостта на глобите, което е основната превенция по отношение на борбата с пътните произшествия. Във връзка със събираемостта на глобите за нарушения на Закона за движение по пътищата, експерти коментират, че до октомври 2023 г. са събрани над 11 млн. лв., което е с повече 2,5 млн. лв. спрямо октомври 2022 г.

Гражданите ще получават текстово съобщение на телефон или електронна поща с минимално закъснение след извършване на нарушението на пътя.

Услугата не изисква задължителна регистрация, но ако има такава, всеки може да провери, проследи и да се информира за издаден фиш и наказателно постановление, с уточнението, че при регистрация могат да се посочват данни за получаване на известията.

Документите за нарушения, за които хората ще бъдат уведомявани са фиш за установяване на нарушения на място, електронен фиш за установяване на нарушения на скоростта и наказателно постановление в следствие на установено нарушение с акт за такава. Когато бъдат издадени тези три документа срещу нарушителя, се задейства системата за уведомяване.

Ако гражданинът има регистрация в системата за електронно връчване, той може да отвори електронния фиш и наказателното постановление, както и има възможност да заплати онлайн глобата.

Сред законодателните промени, приети през август, е и отнемането на автомобили от водачите, които са установени да управляват след употреба на наркотици и алкохол над 1,2 промила.

КАК ЩЕ ПОЧИВАМЕ ПО КОЛЕДА И НОВА ГОДИНА

Първият работен ден за 2024 г. е 2 януари

Декември традиционно е отпускарски месец. Тази година той се състои от 18 работни и 13 почивни дни (включително уикендите).

Как ще почиваме по празниците?

Коледа тази година се пада в понеделник, като почивните дни са 25, 26 и 27 декември (понеделник, вторник и сряда). В последната седмица от декември ще работим на 28 и 29 (четвъртък и петък).

Първият работен ден за 2024 г. е 2 януари, вторник.

Коледната ваканция

Учениците ще почиват от 23 декември до 2 януари, като първият им учебен ден за 2024 г. е 3 януари (сряда).

Междусрочната им ваканция пък е от 3 до 5 февруари, като единственият работен ден от трите е 5 февруари (понеделник).

Комисия за защита на потребителите (КЗП)
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

Н О В И Н И

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

**23 Ноември 2023 година, Четвъртък,
Празник на катедралния храм „Ал. Невски“ София**

Чества се в Деня на Свети благоверни княз Александър Невски, който е патрон на църквата. Най-голямата източноправославна катедрала на Балканския полуостров, която събира около 5 хил. души, е построена по идея на Петко Каравелов. Първият камък е положен на 19 февруари 1882 г., строежът завършва през 1912 г. Храм паметникът е издигнат в чест на падналите за освобождението на България от турско робство. Посветен е на руския национален герой и светец Александър Невски, княз на Новгород, живял през 13 век. Князът, предвождащ малобройна войска, разгромява на 15 юли 1240 г. при река Нева настъпващата към града шведска армия. Според преданията заради победата в тази битка получава прозвището Невски. През март 2001 г. руската православна църква дарява частица от Светите мощи на покровителя на храма. Стенописите, мозаечните пана и икони са изпълнени от най-известните за времето си 13 руски и 11 български художници. Има 12 камбани като най-голямата е и най-висока на Балканите - 52 метра. Храмът е осветен с тържествен ритуал продължил от 12 до 14 септември 1924г. През 1951 г. е обявен за Патриаршеска катедрала.

24 Ноември 2023 година, Петък,

Църквата почита паметта на Света Екатерина

Света Екатерина е покровителка на майките и е живяла по време на царуването на император Максимиан (IV в.) в град Александрия. Майката на Екатерина била християнка, но скривала вярата си, самата Екатерина била девойка с рядка мъдрост и красота. На 18 години тя познавала книгите на философи и поети, изучила и лекарската наука. Скоро приела християнството и загинала мъченически в името на вярата. В народния календар езическите представи се преплитат в по-голяма си част празникът се почита като езически срещу болестта шарка и бяс. Жените приготвят пресни питки и намазани с мед ги раздават на близките хора за предпазване от шарката, за здраве, благополучие и за света Катерина. Някъде захранват и кучетата с тази пита, за да не ги хваща бесът. Житната жертва, омилостивяваща шарката и бяса, е предназначена и за св. Екатерина, която по традицията на женските персонажи в християнската митология защитава майчинството, плодovitостта, децата и здравето на хората. На този ден празнуват: Екатерина, Катерина, Катя и Тина.

**25 Ноември 2023 година, Събота,
Международен ден срещу насилието над жени**

Отбелязва се от 1999 г. с резолюция 54/134 на Общото събрание на ООН от 17 декември 1999 г. От 1981 г. до 1999 г. е отбелязван от активисти на женски организации. Годишнина от убийството /1960/ в Доминиканската република на трите сестри Патрия, Минерва и Мария Мирабал, политически противници на диктаторския режим на Рафаел Трухильо (16 август 1930 -30 май 1961) /1891-1961/.

Ден на св. Климент Охридски

На този ден Българската православна църква отдава почит на Свети Климент, архиепископ Охридски, първоучител на българския народ. Денят е и патронен празник на Софийския университет. Климент Охридски един от най-значимите автори на старобългарски език, той пише жития, похвални слова, църковни химни, превежда църковни текстове.

„С МУЗИКА ПО ПЪТЯ КЪМ МЕЧТИТЕ“

Фондация „ОТ МЕЧТА ДО РЕАЛНОСТ“ организира музикален конкурс за авторска композиция за съвременна българска музика за съпровод с акордеон в памет на Гюлбие Сеферова- преподавател в ЦДГ „Осми март“ с. Сушево и любител акордеонист. Целта на конкурса е да даде възможност за изява на талантливите деца, ученици и преподаватели в областта на акордеонното изкуство и да популяризира акордеона като музикален инструмент, подрастващите да бъдат насърчени да изразяват своите мисли чрез музиката и развиване на творческото им въображение. Право на участие в акордеонния конкурс имат индивидуални изпълнители – акордеонисти.

УСЛОВИЯ ЗА УЧАСТИЕ

1. В конкурса имат право на участие ученици от цялата страна в прогимназиална и гимназиална училищна степен на обучение, както и преподаватели с умения за свирене на акордеон.
2. Конкурсът е индивидуален и има задочен характер.
3. Участниците трябва да заснемат видео на изпълнението. Максималният обем на видеото е 5 минути. Композицията трябва да е авторска, създадена за участие в конкурса. Няма да бъдат журирани творби, които са публикувани и общодостъпни в интернет.
4. Музикалният конкурс „С музика по пътя към мечтите“ се провежда дистанционно. Музикалните творби се изпращат на електронния адрес на фондацията otmechtadorealnost@abv.bg като прикачен файл. Посочват се имената на участника, години, клас и училището, в което учи/преподава към момента на участие в конкурса. За ученици се изисква и попълнена Декларация за съгласие от родител, която е налична в сайта на фондацията.
5. По избор на участника към видеото могат да бъдат добавени ефекти за по-голяма атрактивност.
6. Награден фонд Категория Ученици 1 място- 100 лв. 2 място- 70 лв. 3 място- 50 лв. Категория Преподаватели- 1 място-200 лв. 2 място-150 лв. 3 място-100 лв.
7. Срок за представяне на конкурсните материали - 31.01.2024 г. За въпроси: otmechtadorealnost@abv.bg или на тел. 0893218491.

ПЪРВИ НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА РАЗКАЗ

„НИЕ, МЛАДИТЕ ПИШЕМ“

ПЪРВИ НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА РАЗКАЗ „НИЕ, МЛАДИТЕ ПИШЕМ“ „Съюз на младите писатели“ и Регионална библиотека „Гео Милев“, гр. Монтана, организират Национален конкурс за разказ - „Ние, младите пишем“.

Темата на литературния конкурс е: „Ако можех?“

В него могат да вземат участие автори на възраст от 14 до 40 години. Разказите трябва да бъдат анонимни и не трябва да са публикувани/награждавани досега в други конкурси. Участниците могат да изпращат до два свои разказа, в размер на не повече от пет страници. Данните на автора – трите имена, адрес, ЕГН и телефон за връзка, се изписват в имейла, отделно от творбите. Крайният срок за изпращане на разказите е до 22 ноември 2023 г. на e-mail: unionofyoungwriters@abv.bg

Победителят ще получи парична награда в размер на 100 лв. За второ място наградата ще бъде 50 лв., а авторът на класираната на трето място творба ще получи 30 лв. Наградният фонд се осигурява от „Съюз на младите писатели“.

Журието ще се състои от трима души – член на „Съюз на младите писатели“, представител на Регионална библиотека „Гео Милев“ гр. Монтана и Директорът на Драматичен театър „Драгомир Асенов“, гр. Монтана.

До крайната дата за подаване на творбите, журието ще чете само разкази, в които не са упоменати личните данни на авторите. Резултатите от конкурса ще бъдат обявени на 29 ноември 2023 г. на Фейсбук страницата на „Съюз на младите писатели“ и тази на библиотеката. Наградите ще бъдат връчени на специална церемония, която ще се проведе в зала на Регионална библиотека „Гео Милев“ – град Монтана, през месец декември 2023 г.

Победителите в конкурса ще бъдат уведомени предварително за окончателната дата, място и час на провеждане на церемонията. Съюзът се отличава с това, че подкрепя младите автори на територията на цяла България и ги стимулира да творят. Чрез темата „Ако можех?“ организацията се надява да подтикне младите писатели да разсъждават в посока техните лични и професионални възможности в близко или далечно бъдеще.

ФОТООБЕКТИВЪ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотографии, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул. "Тодор Шопов" №37, факс: 07541/20-95,
e-mail: satovchabl@abv.bg

КРЪСТ

*Трева край пътя, песенна трева.
Вървя по него, мълком в синевата
потрешва лъч – златиста тетива –
до кръст висок, докоснал необята.*

*Как този кръст е променил за миг
върха, осеян с камъни и тръни!
Забит в небето, сякаш слънчев вик,
възнесен от орел сред облак тъмен.*

*До кръста – късче синя светлина –
синовно ще положи полско цвете.*

*Как дълго сам за зрънце добрина
из лабиринти градски, сняг конфетен*

*се лутах аз! Фалишва пъстрота
очите ми примамваше безкрайно.
Какво разбрах? Сияе утринта –
разпъната на кръста бяла тайна.*

Сатовча, Орлов камък,
14 септември 2023 г.,
Кръстовден
Лъчезар СЕЛЯШКИ

ПРИТЧА ЗА УДАВНИКА ИЛИ ДОКЪДЕ ВОДИ СЛЯПАТА ВЯРА

Живял някога един много набожен човек. Той всеки ден се молел на Господ и не пропускал да му благодари за благата в живота си. Един ден обаче селото, в което той живеел, било застигнато от голямо бедствие.

След като дълго време валил пороеен дъжд, близката река излязла от коритото си и заляла всички къщи. Плували във вода домовете на хората и те взели да се спасяват.

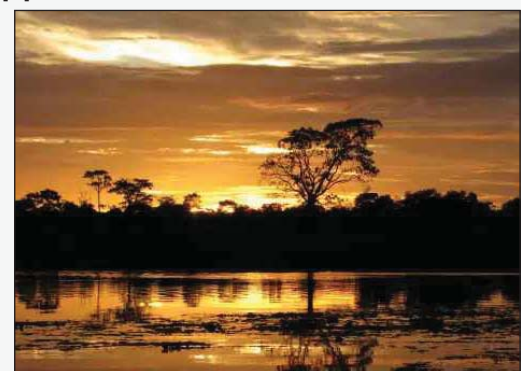
– Хайде, човече, идвай с нас! – взели да подканят селяните вярващия човек.

Но той не искал и дума да чуе и настоявал, че няма нужда да си тръгва.

– Ако се наложи, Бог, ще ме спаси! – повтарял мъжът.

Но бурята ставала все по-силна и водата вече можела да се прекоси само с лодка. Затова и съседите на вярващия човек все по-упорито го викали:

– Хайде, качвай се в лодката, че ще загинеш във водата!
– Не, нямам нужда от вас! Ако съм в опасност, Бог ще ми се притече на помощ! – продължил да мърмори мъжът.

Малко след тези думи обаче нивото на водата се покачило още по-рязко и мъжът загинал, а след това се изправил и пред самия Всевишен.

– Боже, защо ме предаде така. Аз ти посветих целия си живот, а ти не се опита да ме спасиш! – укорил мъжът Господ.

А Бог го поглед с изненада:
– Малко ли пъти се опитах да ти помогна! Колко лодки ти пратих...

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

КОЛКО ПОВЕЧЕ УДРЪЖКИ ЩЕ ПЛАЩАТ ХОРАТА НА ГРАЖДАНСКИ ДОГОВОР

Предложението е да се добави плащането на осигуровки срещу рисковете трудова злополука и професионална болест, общо заболяване, майчинство и безработица

Съюзът за стопанска инициатива намира за сериозни предвижданите промени в сферата на данъците и осигуровките от трудова дейност, отнасящи се до работата на хонорар. Това се казва в становище на съюза по промените в Закона за данъците върху доходите на физическите лица, внесен в парламента.

С предложените промени се премахват нормативно признатите разходи (25% при граждански договори), с което ефективно се повишава данъчно-осигурителната тежест.

Според ССИ особено важен в въпросът с прикриването на трудова дейност, свързани с това въпрос за работата от разстояние и какви би следвало да са задълженията на работодателите по отношение на осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд в този случай.

При липса на формални трудови правоотношения работодателите нямат такива задължения и по този начин се избягва плащането на осигуровки срещу рисковете трудова злополука и професионална болест, общо заболяване, майчинство и безработица. При новия режим, обаче, тази допълнителна осигурителна тежест ще бъде добавена към настоящата.

И експертите дават конкретен пример – при брутен доход от 1000 лева, който е под максималния осигурителен праг, при новия режим ще се изплащат общо 137,80 лева и 189,20 лева осигурителни вноски съответно за сметка на работника и работодателя или общо 327 лева. За сравнение през 2023 г. те са 89,85 лева и 118,65 лева или общо 208,50 лева. Внесенят данък върху личните доходи ще бъде съответно 66,02 лева при сегашния режим и 86,22 лева след промяната.

Това означава, че за една и съща услуга, която работодателят получава през 2023 г. той трябва да плати 1118,65 лева, докато през 2024 г. сумата вече е 1189,20 лева, изчисляват от съюза. Според експертите проблемът е, че всъщност изпълнителят на дейността е заинтересован най-вече от размера на нетното си възнаграждение.

Ако през 2023 г. при брутен доход от 1000 лева, нетната сума за получаване е 844,13 лева, за същия работник през 2024 г. разходите за труд на работодателя се увеличават до 1277 лева. Тоест заради тази промяна разходите на работодателя биха могли при най-неблагоприятния вариант да нараснат с 14,2 на сто. Промяната би била далеч по-малка, ако работникът е с доход над максималния осигурителен праг. Тогава ще се увеличи размерът на внесения данък – ефективната данъчна ставка нараства от 7,5% на 10%, а разходите за труд ще нараснат с 2,8% за запазване на същия нетен доход.

Основен въпрос тук е как ще се идентифицират служителите, които работят в условията на прикрити трудови правоотношения. Предложената дефиниция е обща, което би могло да се тълкува доста широко от страна на данъчните с цел събирането на по-високи приходи. ССИ е категоричен, че такава промяна изисква по-добра обосновка, посочват от съюза.

От него се обявяват и против предложението за повишаване на данъчната оценка на недвижимите имоти и ежегодна преоценка на земеделските земи, които са заложили в промени в Закона за местните данъци и такси. Според ССИ по-добрата мярка, за да се увеличи приходите на общините, е те да получават по-голям дял от приходите от данъка върху личните доходи и от корпоративното подоходно облагане, реализирани на тяхна територия.

ОВОЩАРИТЕ МОГАТ ДА ЗАЯВЯВАТ ПОМОЩ ЗА ЗИМНИ ПРЪСКАНИЯ

От 13 ноември до 27 ноември 2023 г. земеделските стопани могат да кандидатстват за подпомагане по схемата „Помощ за компенсиране разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки по Националната програма за контрол на вредителите по трайните насаждения през зимния период“.

Бюджетът на държавната помощ за 2023 г. е 8 000 000 лв. Тя има за цел да ограничи максимално загубите на земеделските стопани от разпространението

на вредители по трайните насаждения (семкови и костилкови овощни видове, ягоди, малини и маслодайна роза).

Припомняме, че помощта се предоставя на два етапа – пролетен и есенен. Средствата, които се предоставят сега, за втория етап, покриват част от разходите на овощарите, направени за растително-защитни продукти, които се използват през есента. Те се прилагат в периода на масов листопад и гниене на листата. При него стопаните получават до 140 лв. на хектар с ДДС за закупени продукти за борба с вредителите. Размерът на помощта за този етап е определен след пренотифициране и получаване на окончателния номер на помощта в регистъра на държавните помощи на Европейската комисия (16.10.2023 г.) до 31.12.2029 г. (съгласно чл. 64 от Регламент (ЕС) 2022/2472).

Средствата се изплащат само за продукти за растителна защита, закупени от лица, които са търговци по смисъла на Търговския закон и притежават удостоверение за търговия с продукти за растителна защита, на основание чл.91, ал.1 от Закона за защита на растенията и са вписани в публичния регистър на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), на основание чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за защита на растенията.

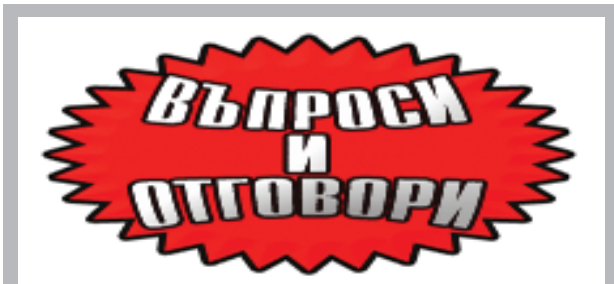

Съгласно Регламент (ЕС) 2022/2472 за прилагане на помощите за компенсиране на разходите за предотвратяване, контрол и ликвидиране на вредители по растенията не се изисква стимулиращ ефект, поради което се приемат разходи за продукти за растителна защита, които се използват за контрол и ограничаване разпространението на вредители при трайни насаждения съгласно Програмата, и които са извършени през текущата година.

Заявления за кандидатстване по помощта се приемат в областните дирекции на ДФЗ. Стопаните трябва да отчетат направените разходи и да представят документи за закупените и приложени продукти за растителна защита при подаване на заявленията или не по-късно от 27 ноември 2023 г. За есенния прием, ДФ „Земеделие“ няма да признае разходи, извършени с фактури и представени вече при отчетането на първия пролетен прием.

До 20 декември Държавен фонд „Земеделие“ ще изплати финансовата помощ по схемата.

Указанията за прилагане на държавната помощ са публикувани на интернет страницата на ДФЗ.

Въпрос: Здравейте, възможна ли е експресна поръчка на европейска здравна карта в рамките на 5 работни дни?

Отговор на НЗОК: Срокът за издаване на Европейска здравноосигурителна карта (ЕЗОК) е 15 календарни дни, считано от деня, следващ приемането на заявлението.

Бихте могли да получите Удостоверение за временно заместване на Европейската здравноосигурителна карта (УВЗ на ЕЗОК) в най-кратки срокове от съответната районна здравноосигурителна каса (РЗОК) по местоживее. То дава същите права като ЕЗОК, но има срок на валидност 2 месеца. За целта на място подавате заявление по образец, което може да се разпечата от интернет страницата на НЗОК - рубрика „Международна дейност“ – подрубика „Европейска интеграция“ - „ПРЕСТОЙ НА ЗДРАВНООСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА В ДРУГА ДЪРЖАВА ОТ ЕС“, а координатите на РЗОК са публикувани в рубрика „Контакти“ и в рубрика „РЗОК“.

Освен лично или чрез упълномощено лице, заявлението може да подадете по пощата или електронна поща и/или подписано с Квалифициран електронен подпис (чрез ССЕВ).

Въпрос: Здравейте, получавам лекарства по здравна каса ежемесечно. Предишната рецепта я

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

НОЕМВРИ И ДЕКЕМВРИ 2023г.

До 20-и ноември:

ЗСВТС

Подаване на Интрастат декларация за вътресъюзен внос (пристигания)/вътресъюзен износ (изпращания), съгласно чл.11 ал. 2 от ЗСВТС - за новорегистрираните Интрастат оператори с възникнало текущо задължение с първи референтен период месец октомври 2023 г.

До 25-ти ноември:

ЗДДФЛ

1. Внасяне от работодателя на авансов данък, удържан през месец октомври за доходи от трудови правоотношения.

2. Внасяне от работодателя на авансов данък, определен по реда на чл. 42, ал. 6 от ЗДДФЛ върху брутният размер на сумата от частичните плащания по трудови правоотношения, направени през месец октомври, когато пълният размер на начислените от работодателя доходи от трудово правоотношение за този месец не е изплатен до 25 ноември.

До 30-ти ноември:

ЗДДС

Регистрирано лице по чл. 157а от ЗДДС подава справка-декларация за дистанционни продажби на стоки, внасяни от трети страни или територии под формата на пратки със собствена стойност, ненадвишаваща левовата равностойност на 150 евро, с изключение на акцизни стоки, по които получатели са данъчно незадължени лица, които са установени, имат постоянен адрес или обичайно пребиваване в държава членка, включително в страната, за данъчен период – месец октомври и внася дължимия данък.

Забележка: В случаите на подаване от регистрирано лице по чл. 157а от ЗДДС на справка-декларация, ако последният ден на месеца, следващ данъчния период, за който се отнася декларацията, е непристъпен ден, срокът ще бъде спасен при подаване на справка-декларацията до последния ден на месеца, включително.

ЗДДФЛ

1. Дипломатическите представителства на други държави, които желаят от началото на следващата година да преустановят внасянето на данък за доходите от трудови правоотношения, сключени с местни физически лица, въз основа на направен от тях избор по реда на ЗДДФЛ, писмено уведомяват компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите.

До 1-ви декември:

ЗКПО

1. Внасяне на месечните авансови вноски за декември за корпоративния данък по ЗКПО.

2. Внасяне на тримесечните авансови вноски за трето тримесечие за корпоративния данък по ЗКПО.

До 14-ти декември:

ЗДДС

1. Подаване на справка-декларация по ЗДДС, ведно с отчетни регистри и внасяне на дължимия ДДС за данъчния период - месец ноември.

2. Подаване на VIES-декларация от регистрирано лице, което е извършило вътреобщностни доставки, доставки като посредник в тристранна операция (с изключение на получено авансово плащане (цялостно или частично) от посредник в тристранна операция) или доставки на услуги по чл. 21, ал. 2 от ЗДДС (включително получените авансови плащания), с място на изпълнение на територията на друга държава членка за данъчния период – месец ноември. Регистрирано лице, което през данъчния период – месец ноември изпраща или транспортира стоки от територията на страната до територията на друга държава членка под режим на складиране на стоки до поискване и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

изпълних на 1 октомври. Кога най-рано мога да посетя личния лекар за издаване на рецепта за следващия месец? Колко дни след издаването на рецептата е максималният срок за получаване на лекарството?

Отговор на НЗОК: Електронните предписания за лекарствени продукти, заплащани от НЗОК, имат срок на валидност, считано от датата на издаване, както следва:

1. до 15 календарни дни – за електронно предписание (образец МЗ - НЗОК № 5) и за част А от електронното предписание (образец МЗ - НЗОК № 5А);

2. до 45 календарни дни – за част В от електронното предписание (образец МЗ - НЗОК № 5А);

3. до 75 календарни дни - за част С от електронното предписание (образец МЗ - НЗОК № 5А).

Предвид посочените срокове на валидност на електронните предписания, нова електронна рецепта може да се издаде след изтичане на сроковете на валидност на електронното предписание, които са: 15 дни за единично електронно предписание (образец МЗ - НЗОК № 5) и 75 дни за тройно електронно предписание (образец МЗ - НЗОК № 5А).

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

ТЪНКОСТИ ПРИ ОТГЛЕЖДАНЕ НА ЗИМЕН ЧЕСЪН ЗА ДОБРА РЕКОЛТА

Чесънят е една от най-старите и целебни зеленчукови култури, отглеждани от човека и известна от 5000 години. Едва ли има кухня по света, която да не използва ароматното и пикантно растение, но отглеждането му е свързано с много тайни.

Чесънят отстъпва по размери на лука, но съдържа много повече полезни вещества – 18 химични елементи, почти всички витамини, фосфорна, силициева и сярна киселини, растителни протеини, полизахариди, мазнини, глюкозиди, пектинови вещества, фитонциди, природни антибиотици и антиоксиданти. Присъстващите в състава му алицин и адонизит помагат за разреждане на кръвта и предотвратяват образуването на тромби.

Чесънят може да се засажда предимно и пролетно, което зависи от сорта. Установено е, че зимният чесън съдържа по-голямо количество полезни вещества, но може да се съхранява по-кратко. При правилна агротехнология е възможно без особени затруднения да се получат добри добиви – всичко зависи от региона, условията и грижите при отглеждане, както и от правилния избор на сорт.

Студът не е беда за зимния чесън

Зимният чесън може да издържи температури до -25 градуса по Целзий. Това всъщност не променя факта, че скилидките трябва да се вкоренят преди замръзване на почвата. Невкоренените замръзват при -10 градуса. Поранното засаждане е по-добър вариант, защото няма значение, че при замръзване ще загинат надземните части – корените ще оцелеят и през пролетта зелените стъбла ще се появят отново.

Ако топлите дни отстъпят място на студовете, тогава дори при ново затопляне ще е твърде късно да заждаме зимния чесън. Оптималното време е тогава, когато температурата на горния почвен слой е около +12 градуса. При тази температура и нужната влажност на почвата за около 20-на дни скилидките вече ще са пуснали корени и реколтата ще бъде максимална.

През пролетта корените на зимния чесън започват да се развиват и растат при температура +1 градус. При благоприятни условия могат да достигнат дължина от 17-22 см, което определя и развитието на зелената маса.

Конкретни срокове за засаждане не могат да се определят – това зависи от климатичните зони на региона и конкретните климатични условия.

Различните сортове зимен чесън имат различен вегетационен период. При стрелкуващите той е 110-129 дни.

Как се размножава зимният чесън?

Зимният чесън се размножава по 2 начина – със скилидки и луковичи. Характерното е това, че няма крътосано опрашване и сортовете особености определят разнообразието. Факт е също, че може да се изроди, но това се случва само тогава, когато продължително се използват само скилидки за размножаване. С помощта на въздушните луковички можем да подновим посадъчния материал – от тях израстват единични луковички. Те нямат контакт с почвата, откъдето идват всички болести по чесъна.

Важно е да знаем, че пълноценни луковички с повече скилидки се получават през втората година. През първата израстват само с една симетрична скилидка, която има сравнително малки размери – това е най-ценният посадъчен материал.

Чесънят, размножаван чрез скилидки, започва да се изражда след третата и четвъртата година. Тогава трябва да подменим посадъчния материал.

Кой какво обича?

Чесънят обича леки пясъчливи и глинесто-пясъчливи почви, а също черноземи. При други условия почвата трябва да се обогати с пясък и да се мулчира с добре угнил оборски тор, но не трябва да забравяме, че реагира много лошо на неугнила органична материя. Не се допуска внасяне на пресен оборски тор, а също и неугнил компост.

Освен да бъде лека и плодородна, почвата за чесъна трябва да бъде добре водо- и въздухопропусклива, с неутрална или леко кисела реакция (рН 6,7-7,0).

Мястото трябва да бъде слънчево и равно или с лек наклон. В ниските участъци може да се получи загиване от застоялата вода, а на сянка боледува и луковичите не се развиват добре.

Най-добрите предшественици на чесъна са бобовите

и тиквови култури, както и зелето, но най-важен е правилният избор на сорт.

Зимният чесън може да се отглежда на едно и също място три години, а след това започва да боледува и остава дребен. Връщането на същото място може да стане едва след 4 години.

ЗАЩО Е ВАЖНО ДА ВКЛЮЧИМ ЯДКИТЕ В МЕНЮТО СИ?

Добавете млени орехи към сместа за палачинки в събота сутрин или прибавете малко фъстъчено масло в соса за пържене на зеленчуци.

Тези лесни стъпки за добавяне на вкусове чрез ядките подобряват рецептата и повишават хранителните стойности на ястието.

Ядките получават възторжени отзиви от диетолози най-вече заради здравословния си профил на мазнини. Орехите, бадемите, шамфъстъкът и лешниците са богати на понижаващи холестерола мононенаситени и полиненаситени мазнини и съдържат по-малки количества повишаващи холестерола наситени мазнини.

И това не е всичко. Ядките съдържат фибри, растителни протеини, витамин Е, калий, и магнезий. Тъй като те са пълни с тези хранителни вещества и мазнини, които поддържат здравето на сърцето, Американската агенция по храните и лекарствата /FDA/ разрешава на опаковките на ядки да се изписва следната квалифицирана здравна претенция: „Научните доказателства сочат, но не доказват, че консумацията на 1,5 унции дневно от повечето ядки, като част от диета с ниско съдържание на наситени мазнини и холестерол може да намали риска от сърдечни заболявания.“ (Макар че формулировката на правителствения език изглежда малко мъглява, посланието на FDA има за цел да насърчи ежедневната консумация на ядки с цел превенция на сърдечни заболявания.)

Ядките са богати на хранителни вещества и със здравословни мазнини, които са свързани с поддържането на оптимално здраве, най-вече с ползи за здравето на сърцето. Яденето само на шепя ядки на ден понижава нивата на LDL (лошия) холестерол и благоприятства кръвното налягане. Бадемите и лешниците помагат за намаляване на възпаленията, което може да доведе до по-добро здраве на сърцето.

СОЛЕНА ТУРШИЯ ОТ ЗЕЛЕНИ ДОМАТИ И СИВРИЯ

- Продукти:**
- домати - 15 кг зелени
  - чушки - 3 кг сорт Сиврия
  - целина - 1 - 2 глави
  - лук - 2 - 3 глави
  - вода - 8 - 9 л
  - сол - 0, 5 кг
  - оцет - 0, 4 л винен
  - захар - 100 г

Начин на приготвяне:

Измийте зеленчуците и нарежете домати на големи резени, а целината на по-малки. Започнете да редите в буркани резени домати, целина и сиврия, като между тях слагате листенца кромид. Може да използвате и бидонче.

През това време сложете оцета, водата, захарта и солта да се сварят. Варете 10 минути, след като сместа кипне. Залейте бурканите с изстиналата и прецедена саламура.

Оставете да ферментира 15-20 дни в хладно помещение. Претакайте туршията през 1-2 дни в продължение на 10 дни. След това съхранявайте на хладно.

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

1		2		4
	2		3	9
9	7			5
	4			5 7
		5	4	1
3	5			1
		3		7
		1	4	
				8
	9		2	
				6

ДЮЛЯ: ПОЛЗИ ОТ ТОЗИ АРОМАТЕН ЕСЕНЕН ПЛОД

1. Притежава противовъзпалителни свойства
Зрелите дюли са богат източник на витамин С, представляващ над 25% от препоръчителната дневна нужда. Витамин С помага за повишаване на имунитета и помага при лечението на възпалителни състояния. Освен това има антиалергични свойства.

2. Полезно за отслабване
Плодовете на дюлята са с ниско съдържание на калории, но с високо съдържание на фибри. В допълнение, дюлята практически не съдържа наситени мазни киселини, натрий и лош холестерол.

3. Лекува язва на стомаха
Установено е, че фенолите, присъстващи в дюлята, са ефективни при лечение на стомашни язви.

4. Има антиоксидантни ползи
Този плод има невероятни антиоксидантни свойства поради наличието на полифенолни съединения. Антиоксидантите забавят процеса на стареене, а също така предотвратяват появата на сърдечни заболявания и инсулти.

5. Притежава антивирусни свойства
Изследванията показват, че плодовете от дюля имат антивирусни свойства. Фенолите, съдържащи се в този плод, имат значително антивирусно действие, както и антиоксидантни свойства.

6. Намалява нивата на холестерола
Редовната консумация на дюли помага за понижаване на нивата на LDL (или лошия холестерол) в кръвта, като същевременно поддържа здравето на сърцето.

7. Облекчава стреса
Различните антиоксиданти, съдържащи се в дюлята, помагат за облекчаване на стреса и поддържане на спокойно състояние на нервната система. Нещо повече, при редовна консумация на дюля, тялото ви ще отдели полезни хормони, които ще ви помогнат да се чувствате по-енергични.

8. Помага при диабет
Високите нива на фибри помагат за предотвратяване на високи нива на кръвната захар. Нестабилните нива на захар могат да повлияят отрицателно на здравето на хората с диабет. Дюлята помага да се нормализират постоянните нива на кръвната захар и дори да се понижат нивата. Това е възможно и поради ниския гликемичен индекс на плодовете.

9. Насърчава производството на червени кръвни клетки
Хранителните вещества от дюлята могат да помогнат на тялото да произвежда повече червени кръвни клетки. С по-високо ниво на червени кръвни клетки, тялото поглъща липсата на желязо и в същото време анемията и рискът от появата ѝ изчезват.

10. Подобрява здравето на очите
Флавоноидите и фито-хранителните вещества, намиращи се в дюлята, успешно се борят със свободните радикали, които причиняват очни заболявания и увреждат ретината.

11. Полезно по време на бременност
Хранителните вещества, включени в дюлята, по-специално калий, калций и желязо, допринасят за нормалното развитие на плода. Варената пулпа от дюля помага в борбата с токсикозата. Аскорбиновата киселина, освен добре познатите антивирусни, имуностимулиращи свойства, е в състояние да ускори усвояването на желязото и да стабилизира хемопоетичната функция. Диуретичното свойство на дюлята ще помогне на бременните жени да се отърват от отока.

12. Полезно при менопауза
Дюлята е много полезна за жени по време на менопаузата. На този етап поради хормонален дисбаланс е възможно силно кръвене, което води до желязодефицитна анемия. Благодарение на съдържащите се вещества и микроелементи, плодовете на дюлята помагат за спиране на кръвенето, попълват дефицита на желязо, укрепват стените на кръвоносните съдове и подобряват кръвообращението.

13. Защита на кожата
Високите нива на антиоксиданти и витамини, открити в дюлята, са полезни за поддържане на здрава и млада кожа. Антиоксидантите работят за намаляване на щетите, причинени от свободните радикали, като по този начин намаляват появата на бръчки, премахват тъмните петна по кожата и помагат да се предпазят от UV увреждане.

МАЛКА обява (до 76 символа)	РЕКЛАМА (в каре)	ОБЯВА (в каре)
2.00 лева	1.00 лв./см ²	0.50 лв./см ²

Вид на брой

- Пешо, имаш ли някой познат в полицията?
- Да Ванката. Много мой човек.
- И какво прави там?
- Лежи в ареста.
- Комшу, нали съм над теб и апартаментите ни са еднакви? Ти като прави ремонта преди месец, колко ролки тапети купи?
- 12 ролки.
- Два дни по-късно:
- Абе комшу, що ме излъга онзи ден, бе? Като облепих стените, и ми останаха 4 ролки.
- Не съм те излъгал, и на мен ми останаха 4 ролки.

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН“ НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица от 08.00ч. до 17.00ч.

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: **07541/20-66.**

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Общинска администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!